

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου σχετικά με τις ενέργειες υπέρ των τροπικών δασών

(93/C 78/05)

COM(93) 53 τελικό

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 26 Φεβρουαρίου 1993)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

την συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 130 Σ και 235,

την πρόταση της Επιτροπής·

την γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

την γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής·

Εκτιμώντας:

ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο της 16ης Οκτωβρίου 1989: «Η διατήρηση των τροπικών δασών: ο ρόλος της Κοινότητας»⁽¹⁾, καθόρισε τους γενικούς προσανατολισμούς για τις ενέργειες της Κοινότητας στον τομέα αυτόν·

ότι το ψήφισμα του Συμβουλίου Υπουργών περί της συνεργασίας για την ανάπτυξη της 29ης Μαΐου 1990: «Τροπικά δάση: αναπτυξιακές πλευρές» έθεσε τη βάση για τη χρησιμοποίηση αναπτυξιακών μέσων στη διατήρηση των τροπικών δασών·

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε ανησυχία για την καταστροφή των τροπικών δασών και για τις συνέπειες για τους κατοίκους των δασών σε πολλά κοινοβουλευτικά ψηφίσματα·

ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δουβλίνου του Ιουνίου 1990 ζήτησε την εκπόνηση προγράμματος δράσης προκειμένου να αντιμετωπισθεί η απειλή κατά των τροπικών δασών·

ότι η Κοινότητα και τα κράτη μέλη αυτής υπέγραψαν τη Διακήρυξη του Ρίο για τα δάση τον Ιούνιο 1992·

ότι η Κοινότητα σκοπεύει να διευρύνει τις ενέργειες της για την προαγωγή της διατήρησης των τροπικών δασών με κάθε πρόσφορο τρόπο, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής της και χρησιμοποιώντας τα σχετικά μέσα αναπτυξιακής δότησης·

ότι η ανάληψη κοινοτικής δράσης θα επιτρέψει την καλύτερη υλοποίηση των ακολουθούμενων στόχων, σαν συμπλήρωμα των ενεργειών των κρατών μελών·

ότι τα υπάρχοντα χρηματοδοτικά μέσα που διαθέτει η Κοινότητα για την αναπτυξιακή συνεργασία δεν προσφέρονται για τη στήριξη ορισμένων ειδών δράσης που είναι κατάλληλη στον τομέα των τροπικών δασών·

ότι απαιτείται η δέσμευση ουσιαστικών πόρων για να επιτευχθεί σημαντικός αντίκτυπος για τα τροπικά δάση·

ότι είναι επομένως αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα μόνιμο πλαίσιο για την εκτέλεση αυτών των ενεργειών·

ότι πρέπει να καθοριστούν λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής, και ιδίως η μορφή της δράσης, οι δικαιούχοι δότησης και οι διαδικασίες αποφάσεων·

και ότι, για να καλυφθούν όλες οι πλευρές της αειφόρου ανάπτυξης, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στους στόχους του παρόντος κανονισμού, είναι αναγκαίο να γίνει αναφορά στο άρθρο 235, καθόσον η συνθήκη δεν προβλέπει άλλη ειδική βάση για αναπτυξιακή πολιτική,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Η Κοινότητα στηρίζει ενέργειες για την προαγωγή της διατήρησης και της αειφόρου διαχείρισης των τροπικών δασών σύμφωνα με τα κριτήρια και τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

(¹) ΕΕ αριθ. C 264 της 16. 10. 1989, σ. 1.

Άρθρο 2

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως τροπικά δάση ορίζονται τα δάση εκείνα, οι σαθάνες και τα δένδρα καθώς και τα αντίστοιχα οικοσυστήματά τους, τα οποία βρίσκονται στις τροπικές και υποτροπικές χώρες τόσο με ξηρό όσο και με υγρό κλίμα· συμπεριλαμβάνονται οι ανθράκωνι πληθυσμοί τους, ιθαγενείς και άλλοι, άλλοι πληθυσμοί δασικών περιοχών, οι οποίοι χρησιμοποιούν το δάσος ή οι ενέργειες των οποίων επηρεάζουν το δάσος.

2. Ο όρος διατήρηση θεωρείται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ότι περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες για τη διαφύλαξη, αποκατάσταση και ορθολογική διαχείριση των τροπικών δασών.

3. Ο όρος αειφόρος δασική διαχείριση σημαίνει την προγραμματισμένη χρησιμοποίηση των δασών κατά τρόπον συμβατό με τη διατήρηση των δασικών οικοσυστημάτων για τις μελλοντικές γενεές.

4. Με τον όρο αειφόρος ανάπτυξη νοείται η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ευημερίας των σχετικών πληθυσμών, ενώ διατηρούνται οι φυσικοί πόροι, συμπεριλαμβανομένων των δασών, προς όφελος των μελλοντικών γενεών.

Άρθρο 3

1. Η Κοινότητα, βάσει του παρόντος κανονισμού, παρέχει χρηματοδοτική στήριξη ή τεχνική εμπειρογνωμοσύνη για ενέργειες που στηρίζουν και ενθαρρύνουν τις προσπάθειες των αναπτυσσόμενων χωρών και των περιφερειακών τους οργανισμών να διατηρήσουν τα τροπικά δάση τους στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξεως των εν λόγω χωρών και περιοχών.

2. Η χρηματοδότηση απευθύνεται τόσο σε δημόσιους όσο και ιδιωτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ και των αντιπροσωπευτικών ενώσεων των ιθαγενών πληθυσμών και άλλων κατοίκων του δάσους, οι οποίοι συμπεριλαμβάνουν τη διατήρηση των τροπικών δασών μεταξύ των δεδηλωμένων στόχων ή των τακτικών δραστηριοτήτων τους.

3. Ειδική προσοχή δίδεται σε ενέργειες υπέρ της διατήρησης των δασών, τα οποία θεωρούνται ότι έχουν σημαντική επίδραση σε παγκόσμια φαινόμενα, όπως η αλλαγή του κλίματος και η απώλεια της βιοποικιλότητας.

Άρθρο 4

1. Η προτεραιότητα μεταξύ των ειδικών ενεργειών καθορίζεται ανάλογα με τις ανάγκες κάθε χώρας που αντικατοπτρίζονται στις εθνικές αναπτυξιακές και περιβαλλοντικές πολιτικές σε σχέση με τα δάση. Ιδιαίτερη προσοχή, εντούτοις, δίδεται στις ενέργειες εκείνες που προάγουν τα εξής:

α) διατήρηση των δασών, υποστηριζόμενη από ανάλυση των υποκειμένων αιτιών της αποψίλωσης των δασών και από μέτρα για την αντιμετώπισή τους·

β) αειφόρο διαχείριση των δασών που προορίζονται για την παραγωγή ξυλείας και άλλων προϊόντων·

γ) συμμετοχή των τοπικών πληθυσμών, συμπεριλαμβανομένων των κατοίκων του δάσους, στον προγραμματισμό και την εφαρμογή των ενεργειών που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν και των εθνικών και τοπικών σχεδίων χρησιμοποίησης των δασών·

δ) δημιουργία υποδομής, ώστε να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες για κατάρτιση, νομοθεσία και ενδυνάμωση των θεσμών υπέρ της διατήρησης των δασών·

ε) έρευνα στους τομείς της στρατηγικής, της προσαρμογής και της πολιτικής, ώστε να παρασχεθεί η αναγκαία γνωστική βάση για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α), β) και γ), καθώς και για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων με σκοπό τη δημιουργία υποδομής, που αναφέρονται στο στοιχείο δ).

2. Όπου τούτο ενδείκνυται, οι ενέργειες συντονίζονται και παρέχουν στήριξη σε διεθνή προγράμματα που αφορούν τα τροπικά δάση, όπως το σχέδιο δράσης για τα τροπικά δάση και ο Διεθνής Οργανισμός Τροπικής Ξυλείας.

3. Όπου τούτο ενδείκνυται, οι εργασίες εκτελούνται στο πλαίσιο περιφερειακών οργανισμών και διεθνών προγραμμάτων συνεργασίας.

Άρθρο 5

Η χρηματοδότηση παρέχεται από την Κοινότητα είτε αυτόνομα είτε μέσω συγχρηματοδότησης με κράτη μέλη ή με πολυμερείς, περιφερειακούς ή άλλους οργανισμούς. Στην τελευταία περίπτωση διατηρείται ο χαρακτήρας της κοινοτικής δόθειας στο μέτρο του δυνατού.

Άρθρο 6

Η κοινοτική χρηματοδότηση δίδεται με τη μορφή μη επιστρεπτέων χορηγήσεων.

Άρθρο 7

Η χρηματοδοτική και τεχνική δόθεια μπορεί να καλύπτει όλα τα έξοδα σε ξένο νόμισμα και τα επιτόκια έξοδα για την εκτέλεση σχεδίων και προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων, όταν είναι αναγκαίο, ολοκληρωμένων προγραμμάτων και κλαδικών σχεδίων.

Πρέπει να γίνουν συστηματικές προσπάθειες για την ύπαρξη συνεισφορών, ιδίως σε χρηματική μορφή, από τους εταίρους (χώρες, τοπικές κοινότητες, επιχειρήσεις, μεμονωμένους δικαιούχους) εντός των ορίων των δυνατοτήτων τους και ανάλογα με το χαρακτήρα κάθε εργασίας.

Η πληρωμή φόρων, δασμών και τελών εξαιρείται από την κοινοτική χρηματοδότηση.

Το κόστος των μελετών και η δραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη χρήση εμπειρογνομώνων για την υποδομή των δικαιούχων και της Επιτροπής στον σχεδιασμό γενικών πολιτικών, τον προσδιορισμό και προπαρασκευή των εργασιών καθώς και στην παρακολούθηση και αξιολόγησή τους καλύπτεται συνήθως από κοινοτικά κεφάλαια, είτε ως μέρος

της χρηματοδότησης μεμονωμένων εργασιών είτε ξεχωριστά.

Άρθρο 8

Η υποβολή προτάσεων, η συμμετοχή σε διαγωνισμούς, προσκλήσεις υποβολής προσφορών και προμήθειες και άλλες συμβάσεις είναι ανοικτή επί ίσοις όροις σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα των κρατών μελών και της δικαιούχου χώρας ή χωρών. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να επεκτείνεται σε άλλες αναπτυσσόμενες χώρες που λαμβάνουν κοινοτική δότηση, ιδίως σε περιπτώσεις συγχρηματοδότησης ή προκειμένου να αποτραπεί η υπερβολική αύξηση του κόστους των σχεδίων εξαιτίας της απόστασης, δυσχερειών μεταφοράς ή καθυστερήσεων ως προς την παράδοση.

Άρθρο 9

Σχέδια και προγράμματα για τα οποία η κοινοτική χρηματοδότηση υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια Ecu και κάθε ουσιώδης τροποποίηση και πιθανή υπέρβαση κόστους εγκριμένων σχεδίων και προγραμμάτων, η οποία υπερβαίνει το 20 % του ποσού που είχε αρχικά συμφωνηθεί, εγκρίνονται κατά τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.

Άρθρο 10

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται τις δραστηριότητες που αφορούν τη συνεργασία για τα τροπικά δάση.
2. Η Επιτροπή επικουρείται από μια επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα, η οποία απαρτίζεται από τους εκπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από τον εκπρόσωπο της Επιτροπής.

Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρέπει να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει την γνώμη της επί του σχεδίου εντός προθεσμίας, την οποία μπορεί να καθορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του θέματος, και αν είναι αναγκαίο δια ψηφοφορίας.

Η γνώμη καταγράφεται στα πρακτικά· επιπλέον, κάθε κράτος μέλος έχει δικαίωμα να ζητήσει να καταγραφεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή λαμβάνει στο έπακρον υπόψη της την γνώμη που διατυπώθηκε από την επιτροπή. Ενημερώνει την επιτροπή σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο η γνώμη της ελήφθη υπόψη.

3. Όταν η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο ή πρόσφορο να ορίσει περαιτέρω όρους ή διαδικασίες για την εκτέλεση σχετικών ενεργειών, τα μέτρα αυτά πρέπει να εγκρίνονται κατά τη διαδικασία που καθορίζεται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 11

Η Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναφέροντας λεπτομερώς τις ενέργειες που έχουν χρηματοδοτηθεί και συνοψίζοντας την πρόδοό τους και τα συμπεράσματα, ώστε τα ανωτέρω όργανα να μπορούν να εκτιμήσουν την εξέλιξη των δραστηριοτήτων.

Άρθρο 12

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με συνέπεια προς τις ενέργειες που αναλαμβάνονται βάσει του κανονισμού αριθ. 443/92 του Συμβουλίου σχετικά με την χρηματοδοτική και τεχνική δότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας καθώς και βάσει της Σύμβασης της Λομέ IV.

Άρθρο 13

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσης του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.